

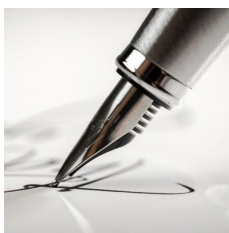

DE HAAGSE DOMINICUS-BRIEF

Redactie: Tamme Wiegersma, Inge Boesveld, Einar Sies

Nummer 3 – 3 september 2020

Van de redactie

Welkom bij het derde nummer van de Haagse Dominicus-brief.

Naam blijft

In de vorige brief hebben we opgeroepen om ideeën in te sturen voor een naam van deze nieuwsbrief. We gaan ervan uit dat jullie de door ons voorgestelde naam prima vinden, want er zijn geen voorstellen voor nieuwe namen gedaan.

Onze nieuwsbrief heet voortaan dus de “**Haagse Dominicus-brief**”.

ORGANISATIE

Van de voorzitter

Waar je geen greep op hebt

Iedere keer dat je denkt dat je ergens greep op hebt, klopt het niet. En op het moment dat je je dat realiseert ontstaat er een gat in de tijd. Of beter gezegd een kans om iets nieuws te ontdekken. We hebben de opdracht met iedere viering verwondering te wekken. Het is als een kunstwerk, wat er gebeurt valt nauwelijks te begrijpen, nee, het grijpt je aan. Als het goed is. Aandachtig zijn en open staan om, misschien, dingen te herontdekken in oude teksten, die je reeds eerder zag, maar anders had begrepen en die op dat moment iets nieuws worden. De vraag is of het religieuze, het spirituele wordt geraakt. Ook wanneer je overvallen wordt door een tekst of lied dat je niet kunt pruimen. Maar als je er toch bijblijft en daarmee een inspanning is geleverd kan het zijn dat de verwondering achteraf toch een rol speelt. Het gaat er altijd weer om een nieuw evenwicht te vinden. Een soort hervonden vrede. Het is een merkwaardige ervaring dat meedoen aan een

viering. Je hebt er geen greep op. Het is een complexe en subtiële mengeling van verwondering, van overvallen, overrompeld worden en van iets teweegbrengen, van laten gebeuren, van passend ingrijpen en sturen, van open staan en aandachtig zijn, van passiviteit en activiteit. Dat geldt zowel voor voorgangers als deelnemers. We verbeelden visioenen en stemmen, kunst en liefde, ziekte en dood, eten en drinken en werken en niets doen. Je hebt er geen greep op, maar als ze je overkomen moet je er iets mee. En wat verlangen we er toch naar om op die manier vierend en mediterend weer eens bij elkaar te komen.

Alle voorbereidingen om het goed en wijs te doen voor de eerste viering op 6 september zijn in volle gang. Tevens is hard gewerkt aan het ontwerpen van een vragenlijst met het oog op de toekomst van de Haagse Dominicus. We hopen echt van ganser harte dat we 6 september niet weer moeten afblazen.

Henk Baars, voorzitter

Van de penningmeester

De Haagse Dominicus krijgt het grootste deel van het geld uit giften. Geld dat men uit vrije wil schenkt, zodat onze gemeenschap daar de onkosten uit kan betalen en actief kan zijn. De Haagse Dominicus stuurt daarom geen rekeningen om een bijdrage te innen. Er is geen dienst of goed geleverd. Bedrijven die een dienst of goed leveren moeten een rekening sturen. Maar wij zijn geen bedrijf, ook al zijn we actief. Het bestuur moet erop vertrouwen dat het met de

financiën in orde komt, omdat participanten en andere betrokkenen die onze gemeenschap een warm hart toedragen, voldoende zullen schenken.

Dat is een opgave voor het bestuur. Als het over geld gaat willen we graag zekerheid. Banken vragen bij het verstrekken van leningen op allerlei manieren om zekerheid: wat is je vermogen, wat is je inkomen, hoe staat het met je gezondheid en welke leeftijd heb je?

Het bestuur van de Haagse Dominicus moet het vertrouwen aflezen uit het gedrag en handelen van de participanten en uit de “geest”, het enthousiasme en de warmte die er is tussen mensen en hun activiteiten. Het bestuur is erg blij met de stroom van bijdragen die zij ontvangt nu de vieringen een hele tijd niet in Bethel plaats konden vinden. En ook met de doorgaande stroom van geregelde schenkingen. Daaruit halen wij ons vertrouwen!

En je bent vrij, zonder enige verplichting, om te geven. Of je een kleiner of een groter bedrag geeft. En als je het soms vergeet, dan kun je aan de penningmeester vragen om iedere periode een geheugensteuntje te sturen.

Voor de komende maanden zijn de collectiedoelen:

september	Wereldhuis
oktober	Leergeld
november	PRIME
december	Straatpastoraat

Leo van Driel, penningmeester

Vragenlijst ervaringen Haagse Dominicus 2020

Begin dit jaar hebben wij feestelijk stilgestaan bij het 10-jarig jubileum van de Haagse Dominicus. Er is veel teruggeblikt en dat was goed.

Kort daarna heeft het bestuur besloten dat het ook goed is om gezamenlijk vooruit te kijken en met elkaar te bespreken hoe wij in de komende vijf jaar verder willen/kunnen gaan. Daarvoor willen we in het najaar graag een participantenoverleg beleggen. Een participantenoverleg, dat wil zeggen een overleg waarvoor iedereen wordt uitgenodigd, die op een of andere wijze bij de Haagse Dominicus betrokken is. Uiteraard is dat voornemen op dit moment wegens covid-19 nog met enige onzekerheid

omgeven. We durven het daarom ook nog niet aan daarvoor al een datum voor te stellen.

Om dat overleg als bestuur goed voor te bereiden hebben wij besloten om een opiniepeiling onder alle participanten te organiseren. Wij willen ons aan de hand van jullie antwoorden op onze vragen naar jullie ervaringen met en meningen over de Haagse Dominicus een beter beeld vormen van: 'wie zijn de participanten van de Haagse Dominicus en wat vinden zij van de gang van zaken?'

Bij het opstellen en uitwerken van de vragenlijst hebben we veel hulp gekregen van Inge Boesveld, die haar grote ervaring heeft ingebracht bij het formuleren van de vragen en van de vragenlijst een digitale versie heeft gemaakt. Dat maakt niet alleen de beantwoording maar ook het verwerken van de antwoorden veel gemakkelijker. Zonder Inge was de vragenlijst in deze professionele vorm niet mogelijk geweest. Het bestuur is haar heel dankbaar voor haar bijdrage.

De digitale vragenlijst zal in oktober via de e-mail worden toegestuurd aan alle adressen die ook deze Nieuwsbrief ontvangen.

Wij hopen dat je tijd, gelegenheid en goede wil zult vinden om de vragenlijst te beantwoorden. Het invullen van de vragenlijst zal 15 tot 20 minuten vergen.

Beantwoording van de digitale vragenlijst is volledig anoniem; er worden geen persoonlijke gegevens opgeslagen. Desgewenst is ook een papieren versie beschikbaar.

Namens het bestuur,

Tom Claessens

Gevraagd: Coördinatoren voor de vieringen van de Haagse Dominicus.

De vorige oproep heeft enkele reacties opgeleverd, maar we kunnen nog meer coördinatoren gebruiken. Daarom deze herhaalde oproep: meld je aan als coördinator.

Een coördinator heeft twee taken:

Taak 1: Rond de voorbereidingsbijeenkomst

Taak 2: Op de zondag van de viering

Wat die taken inhouden vind je in hieronder samengevat.

Als je twee taken teveel vindt kun je je ook aanmelden voor een van beide taken.

Taak 1 – Rond de voorbereidingsbijeenkomst

- 6 weken voor de geplande viering een voorbereidingsbijeenkomst organiseren. Aanwezig bij deze bijeenkomst zijn: de twee voorgangers, de coördinator en de dirigent. Duur van de bijeenkomst ongeveer anderhalf uur, de bijeenkomst is vaak in Bethel, overdag of voorafgaand aan de koorrepetitie op donderdagavond
- het uittypen van de afspraken en van de liturgie zoals afgesproken in de bijeenkomst
- een medewerker vragen voor de bepaalde zondag die de boekjes uitdeelt, met de coördinator het boek met intenties en de aangestoken kaarsjes naar voren brengt en meehelpt bij het delen van brood en wijn.

Taak 2 - Op de zondag van de viering:

- om 9 uur aanwezig zijn, openen van het fietsenhek en de andere deuren.
- klaarzetten van alle voor de viering noodzakelijke attributen.
- het samen met de bij taak 1 genoemde medewerker het intentieboek en de kaarsje naar voren brengen.
- na afloop van de viering alles weer opruimen en schoonmaken
- afsluiten

We hopen dat veel mensen reageren, want: hoe meer mensen er meedoen, hoe minder vaak je aan de beurt bent! Samen maken we de Haagse Dominicus.

Wil je je aanmelden of eerst nog meer weten: neem contact op met
Ria Huisman (ria.huisman@planet.nl of telefonisch: 070-3630830)

Hartelijke groet, namens de Stuurgroep Liturgie,

Ria Huisman,
secretaris

AGENDA

Rooster vieringen vanaf september

Vanaf september vieren we weer op de eerste en derde zondag van de maand, voorlopig als proef en voor zover de corona-maatregelen dit toelaten.

Vooraf aanmelden is verplicht.

[\[Aanmelden voor de komende viering\]](#)

Er geldt een strikt protocol

[\[Bekijk het protocol\]](#)

datum	thema	met
2020	<i>Serie de werkelijkheid verwoord</i>	
6 september	Er staat niet wat er staat	Aline Barnhoorn Hans Opschoor
20 september	Wij leren de oorlog af	Henk Baars Sieuwert Haverhoek Heleen Goddijn
4 oktober	Woorden voor het woordeloze - Rumi	Ad de Gruijter Tamme Wiegersma
18 oktober	Herboren worden - Vasalis	Willem v.d. Meiden Inge Boesveld
1 november	Herinnering	Henk Baars Hans Opschoor
	<i>Serie de werkelijkheid verbeeld</i>	
15 november	Op zoek naar de essentie – Piet Mondriaan	Paul v.d. Harst Leo van Driel
6 december	De werking van het licht - Rembrandt	Henk Baars Heleen Goddijn
20 december	Verbeelding – René Magritte	Derk Stegeman Ria Huisman
24 december	Kerstnacht – De engel in jou	Ad de Gruijter Jolly v.d. Velden
2021	<i>Serie Leven in getallen</i>	
3 januari	Alle goede dingen in drieën	Nienke van Dijk Tamme Wiegersma
17 januari	Zeven is voldoende	Ad de Gruijter Heleen Goddijn

30 september: Groene activiteit in de Maranathakerk

Lezing over 'stikstof in Nederland'

De aftrap van de nieuwe reeks woensdagavondlezingen over actuele thema's is een voordracht van **Valentijn Wösten**. Hij is advocaat en juridisch adviseur van de milieubeweging en stond aan de basis van de geruchtmakende uitspraak van de Raad van State, vorig jaar, die een einde maakte aan de vervuilende uitstoot van stikstof in het land.

Op deze avond legt hij het belang uit van deze opzienbarende gerechtelijke uitspraak.

Een avond onder voorbehoud, afhankelijk van de ontwikkelingen van de coronapandemie.

Woensdag 30 september, 20 uur. Toegang € 5.

aanmelden en info : info@maranathakerkdenhaag.nl .

Na de viering van zondag 1 november

Het is nog onder voorbehoud, maar zet het vast in je agenda: na de viering van 1 november is er - als de coronapandemie het toelaat - een groene bijeenkomst in Bethel.

Eerst onthullen we in de tuin de lustrumboom. Daarna volgt een bijeenkomst over een thema op het snijpunt van milieu en politiek.

Femke Slegers van de Fossielvrij-beweging heeft haar medewerking toegezegd.

Femke werkte als copywriter voor banken en verzekeraars, maar werd steeds meer gegrepen door de klimaatproblemen. "Ik schreef over pensioenen en 'sparen voor later', en opeens kwam ik tot het besef 'misschien is er geen later'".

In september 2016 nam ze een *sabbatical year* en werd onbetaald coördinator van de beweging 'Den Haag fossielvrij'. Daar organiseerde ze o.a. in 2016 en 2017 de Haagse Fietsparade voor het Klimaat. Hoewel ze weer als zzp-er werkt blijft ze actief in de Fossielvrij-beweging, nu bij " Reclame fossielvrij" en 'Onderwijs fossielvrij'.

Simone Weil zet aan het denken

“Filosofen... dat is wel moeilijk...” kregen we wel eens als reactie tijdens de luistervieringen in de serie over filosofen. Als een van de voorbereiders van die luisterviering over Simone Weil kan ik hierover meepraten. Wat is het lastig om ingewikkelde uitspraken, van superslimme denkers, toegankelijk te maken voor ons zomaar mensen. Als voorbereidingsgroep hadden we ons daarom maar als doel gesteld om de luisteraar nieuwsgierig te maken, niet meer dan te laten proeven van haar gedachtegoed. We hopen dat dat gelukt is.

Simone Weil raakte mij, ook al begrijp ik de meeste uitspraken en gedachten van haar niet echt. Het bijzondere aan haar vind ik dat zij haar eigen filosofie niet alleen vanuit haar studeerkamer ventileert, maar midden vanuit het leven. En opvallend vind ik dat nu een aantal van haar uitspraken regelmatig gebruikt wordt bijvoorbeeld binnen Mindfulness. Centraal staat hierbij namelijk om alles wat je doet niet op de automatische piloot, maar ‘met liefdevolle aandacht’ te doen.

In haar korte leven (ze is maar 34 jaar geworden) was Simone Weil naast filosoof ook vakbondsactivist, onderwijzer, fabrieksarbeider, journalist, soldaat, revolutionair anarchist, maar ook mysticus. Ze koos ervoor om in een metaalfabriek te werken met de metaalarbeiders, terwijl haar lichaam daar totaal niet geschikt voor was; ze had elke dag heftige hoofdpijnen, maar dat nam ze voor lief. Voor haar was lichamelijke arbeid dé manier om contact te maken met de wereld én om haar liefde voor diezelfde wereld te uiten. Ze was hierin grenzeloos: ze gaf zichzelf volledig om totaal beschikbaar te zijn voor anderen. Ze noemde dat zelf “de gekte van de liefde”.

Dat roept de vraag op of je zover moet gaan om volledig op dezelfde manier te leven als mensen aan de onderkant van de samenleving, vanuit liefde, zelfs dat het min of meer je dood betekent. Ik, als hoog-sensitief persoon (HSP) kan overweldigd worden door wat er in de wereld om mij heen gebeurt. Dit kan groots zijn (de ‘zware’ energie in bijvoorbeeld de tijd vol angst in het begin van de corona-tijd) maar ook in het klein (verdriet of boosheid van mensen in mijn directe omgeving, waarvan ik de energie als vanzelf overneem). Ik kan er soms zelfs letterlijk ziek van worden. Ondertussen heb ik geleerd om goed voor mijzelf te zorgen, zodat ik minder last van alles om mij heen heb en zo er beter voor anderen kan zijn.

Had dit Simone Weil niet ook geholpen kunnen hebben? Of vatte zij de uitspraak van Jezus: “Heb uw naaste lief als u zelf” op zoals ik het vroeger ook geleerd heb: jezelf wegcijferen voor de ander. Inmiddels denk ik dat Jezus dat toch anders bedoeld heeft, namelijk hoe kun je als gelijkwaardige mensen het meest voor elkaar betekenen, met liefde? Toch niet, zoals Simone Weil deed, door jezelf volledig te geven, al is het ten koste van jezelf. Ik ben er nog lang niet uit. Simone Weil heeft

mij wel aan het denken gezet. En dat is toch precies waar een filosoof voor bedoeld is!

Inge Boesveld

Wil je meer weten over Simone Weil: hier een paar suggesties:

Boeken:

Wachten op God, Simone Weil,

Liefde is licht. Religieuze teksten van Simone Weil

Simone Weil Leven op de rand van de wereld (in de Reeks spirituele Meesters) , Lieven De Maeyer

Artikelen op websites:

[Zen Amsterdam](#)

[Artikel in Volzin dec 2019](#)

[Liever sterven dan buiten de waarheid leven](#)

[Lucepedia Tilburg University](#)

[Sporen van God](#)

[Citaten van Simone Weil](#)

[Uit een bloemlezing uit 1955. De wereld van Simone Weil. Herman Berger](#)

YouTube

Documentaire en verschillende video's in het Engels en Frans onder 'Simone Weil'

Het appelboompje

staat in de wei tussen de schapen
lentebloesemt, zomervrucht
dan herfst het en bijna gelaten
ontdoet het zich van 't laatste blad
het is niet bang voor winterslapen
heeft van nature in de gaten
dat verlies van bloesem, blaad'ren
beloond wordt met een nieuw ontwaken
ik wou dat ik dat had

Liselore Gerritsen

Hoe belangrijk is het milieu voor jou?

Ria Huisman geïnterviewd door Einar Sies

Even voorstellen

Ria heeft jaren gewerkt in de medische zorg. De laatste 25 jaar voor haar pensioen werkte ze bij de afdeling stadsvernieuwing van de gemeente Den Haag.

Vanaf de oprichting in 2010 is ze lid van de Haagse Dominicus. Ze zingt er in het koor en is secretaris van de Stuurgroep Liturgie.

Vind je duurzaamheid belangrijk?

Ja, ik vind duurzaamheid belangrijk. Wij mensen hebben de aarde te leen gekregen en mogen er op wonen. Daarom moeten we ervoor zorgen dat alle leven het goed heeft, dat we de aarde niet uitbuiten en uitputten, voor nu en voor ons nageslacht.

Hoe groen vind je jezelf?

Ik vind mezelf redelijk groen. Ik heb geen auto en vlieg ook nooit. Reizen doe ik meestal op de fiets of met het openbaar vervoer. En met vakantie blijf ik bijna altijd in Nederland; meestal ga ik naar Noord Nederland. Dat kost me overigens geen enkele moeite, want autoreizen en vliegreizen, verre reizen in het algemeen, vind ik niet leuk, ik heb er geen behoefte aan.

In onze flat hebben we overal dubbel glas laten aanbrengen. Toen we er kwamen wonen was alleen de woonkamer voorzien van dubbel glas.

Verder scheiden we ons afval zo veel mogelijk.

Ook probeer ik zo min mogelijk producten in plastic verpakking te kopen. Toch verbaas ik me erover hoe gauw onze bak met plastic afval weer vol is.

Ria koopt zoveel mogelijk biologisch en eet heel weinig vlees, wel eet ze vis, kaas en eieren. Ze koopt zelden snijbloemen, omdat bij de kweek daarvan vaak veel gif wordt gebruikt.

Voedingsmiddelen koopt ze bij voorkeur niet van heel ver weg of buiten het seizoen - geen appels uit Chili of aardbeien in de winter, dus - maar daarin is ze niet heel strikt.

En natuurlijk gebruikt ze, zoals bijna iedereen, spaarlampen in huis.

Zijn er dingen die je duurzamer wilt doen?

Ik koop regelmatig kleren zonder erop te letten of die milieuvriendelijk zijn geproduceerd. Laatst las ik ergens dat de productie van één spijkerbroek 7.000 liter water kost.

Eigenlijk zou ik daar meer op moeten letten, maar daar ben ik laks in. Het is niet zo gemakkelijk om milieuvriendelijke spijkerbroeken te vinden. Ze zullen ook wel duurder zijn, maar dat is logisch.

Wel gooi ik weinig kleding weg. Kleren die niet meer passen geef ik aan iemand anders of breng ik naar de kringloopwinkel.

In het kader achter dit interview staan tips over milieuvriendelijke kleding. Einar

Voel je je schuldig als je sommige dingen niet zo duurzaam doet als je eigenlijk zou willen?

Nee, dat niet.

Erger je je als anderen zich weinig of niets van het milieu aantrekken?

Ja zeker. Al die rijen op Schiphol, zelfs nu.

Onbegrijpelijk. Ik zeg er niets van, maar dat kost me wel moeite.

Vind je dat het milieu in vieringen van de Haagse Dominicus aan de orde moet komen?

Jazeker, wat mij betreft zou het wel vaker dan in die ene jaarlijkse 'groene viering' aan de orde mogen komen. In de voorbeden wordt er wel regelmatig aandacht aan besteed, heb ik de indruk.

Vind je de Werkgroep Groene Dominicus een goed initiatief?

Jazeker! Mooi dat de werkgroep het initiatief heeft genomen voor zonnepanelen op het dak. Ik vraag me af wat een volgend project is.

Een volgend project van de werkgroep is het duurzamer en toegankelijker maken van de tuin van Bethel, maar dat project kent nu een tijd weinig voortgang, door de kosten.

Verder zorgt de werkgroep elk jaar voor een groene viering, voor bijeenkomsten over milieu-onderwerpen en ze verzorgt het groene deel van de Haagse Dominicusbrief.

Denk je dat de corona-pandemie te maken heeft met de manier waarop de mens omgaat met het milieu?

Het ontstaan van het virus heeft daar niet zo mee te maken, denk ik. Maar de snelle verspreiding heeft te maken met alle reizen van zoveel mensen.

Het was overigens wel mooi om te zien hoe rustig het op de weg en in de lucht was tijdens de lock-down.

Ben je het eens met de stelling 'Een beter milieu begint met jezelf?'

Jazeker. "Wat maakt het uit als ik bespaar; mijn aandeel is maar zo klein" is echt onzin. Als niemand rekening houdt met het milieu gaat het helemaal fout, en als iedereen zich inspant heb je een enorme besparing.

Maar de overheid moet daarbij wel regelen en ingrijpen bij grote bedrijven.

Dat de overheid de KLM nu zo'n grote lening en garantie geeft zou niet moeten gebeuren zonder voorwaarden.

Zie ook het boek 'Een beter milieu begint niet bij jezelf', van Jaap Tielbeke dat elders in deze HD-brief wordt besproken. Tielbeke bedoelt daarmee niet te zeggen dat individueel groen handelen niet nodig is, maar dat enkel dat onvoldoende is.

Dank je wel Ria!

DUURZAME KLEDING

- Een verzamelwebsite/webshop voor duurzame kleding vind je op www.projectcece.nl.
  - Op die website staat ook een artikel over hoeveel water nodig is voor de productie van spijkerbroeken en waarom dat zo is:
<https://www.projectcece.nl/blog/dit-is-waarom-het-zoveel-water-kost-om-een-spijkerbroek-te-maken/>
- <https://www.voordewereldvanmorgen.nl/artikelen/5x-duurzaam-denim>
Op deze website van de ASN-bank worden 5 merken van duurzame spijkerbroeken genoemd.

Ik kan de claims op deze sites niet controleren, ze zien er wel betrouwbaar uit.

Einar

EEN BETER MILIEU BEGINT NIET BIJ JEZELF

Boekbespreking – door Hans Opschoor

Uit de jaren negentig stamt de slogan “een beter milieu begint bij jezelf”. Daarmee werd aangedrongen op vergroening of verduurzaming van ons gedrag, als consument, als reiziger en ga zo maar door.

Die oproep was mooi, maar heeft die voldoende geholpen?

- Sinds het begin van die campagne is bijvoorbeeld de CO₂-uitstoot wereldwijd met tegen de 60% gestegen.
- De Rode Lijst van met uitsterven bedreigde diersoorten is veel langer dan toen.

Zo'n oproep giet druppels op een gloeiende plaat; er is toch eigenlijk iets anders nodig.

Jaap Tielbeke schreef daarover een boek met de prikkelende titel: “Een beter milieu begint niet bij jezelf” (Das Mag uitgevers, 2020 Euro 23,99). De aanpak van milieudegradatie is vooral een politiek probleem, zegt hij, omdat de oorzaken ervan diep in ons economisch systeem zijn verankerd. Hoe kunnen we daar verandering in brengen?

Dat begint natuurlijk toch weer bij mensen die in beweging komen, die opstaan.

Waarom zouden ze dat eigenlijk doen? Welke mogelijkheden zijn er dan?

Waarop moet of kun je je dan richten? Welke weerstanden kon je dan tegen?

Dat begint dus toch bij “onzelf” - bij mensen zoals Jaap Tielbeke, Greta Thunberg, bij mensen zoals wij.

En, eerlijk gezegd, dan heb je er zelf best veel aan als je in je eigen leven probeert bewust te kiezen en je los te maken van allerlei vormen van consumptiedwang en oude gedragspatronen. Daar voel je je niet alleen zelf beter door (je doet tenminste wat, en het is nog gezonder ook), maar het vergroot je overredingskracht als je aandringt op collectieve veranderingen.

Dat erkent het boek ook. Het boek laat ook zien hoe bijvoorbeeld de Fossilvrij-beweging die ook in Den Haag actief is en het vrij nieuwe Extinction Rebellion daarin staan.

Het boek is iets voor mensen die op deze punten toch een steekje dieper willen graven. Iets voor komende winteravonden.

*Heb je ook een suggestie voor een groen boek of een groene film?
Laat het ons weten (groen@haagseudominicus.nl).*

Opbrengst zonnepanelen ruim 10.000 kWh

Op 4 juli waren de zonnepanelen op Bethel een vol jaar in bedrijf.

De opbrengst was **10.100 kWh**, door het extreem zonnige voorjaar bijna 10% meer dan verwacht.

Intussen (18 augustus) staat de teller op 12.000 kWh.

